

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda soudců JUDr. Martina Láníčka a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **CHEMPAL spol. s r. o.**
sídlem Hluchov 141, 798 41 Hluchov

proti
žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Květná 15, 603 00 Brno

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2018, č. j. SZPI/AF819-19/2018

takto:

I. Žaloba se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, ze dne 5. 10. 2018, č. j. SZPI/AF819-19/2018, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Olomouci (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 13. 4. 2018, č. j. SZPI/AF819-7/2018, jímž správní orgán I. stupně uložil žalobkyni pokutu ve výši 50 000 Kč podle ustanovení § 17f písm. c) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích (dále jen „zákon o potravinách“), včetně povinnosti uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč uložených podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) za spáchání přestupků podle ustanovení § 17 odst. 2 písm. c) zákona o potravinách, ve znění účinném do 30. 6. 2017, ve spojení s článkem 4 odst. 2 kapitoly II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, o hygieně potravin (dále jen „nařízení“), jichž se měla dopustit na provozovně CHEMPAL, spol. s r. o., Kožušany - Tážaly 84, dne 8. 6. 2017 tím, že:

- 1) nezajistila, aby potravinářské prostory byly udržovány v čistotě a dobrém stavu, což je v rozporu s požadavkem uvedeným v kapitole I odst. 1 přílohy II nařízení – v prodejní místnosti pod všemi prodejními regály s balenými i nebalenými potravinami byly zapadané zbytky neuklizených potravin, byly zde velké pavučiny, mezi mrazicími boxy byly zapadané nečistoty a velké nánosy prachu, na stěnách prodejní místnosti byly černé pavučiny a tyto stěny byly zaprášené, v předsíni sociálního zařízení v zázemí provozovny, kde bylo umístěno umyvadlo na mytí rukou, dezinfekční prostředek a papírové ručníky, byly stěny znečištěny prachem, na vnitřní straně okna byly zbytky much a pavouků a špína, spodní část koštiny se opírala o papírové utěrky na osušení rukou, toaleta měla rozbité dveře, stěny a strop toalety byly špinavé,

- 2) nezajistila, aby uspořádání, vnější úprava, konstrukce, poloha a velikost potravinářských prostor umožňovala správnou hygienickou praxi, včetně ochrany před kontaminací a zejména regulaci škůdců, což je v rozporu s požadavkem uvedeným v kapitole I odst. 2 písm. c) přílohy II nařízení – dveře vstupu do prodejny byly otevřeny a dveře ve skladu potravin byly opatřeny mříží, čímž nebyla zajištěna ochrana proti škůdcům,

- 3) nezajistila, aby uspořádání, vnější úprava, konstrukce, poloha a velikost potravinářských prostor byly takové, aby se zabránilo hromadění nečistot, styku s toxickými materiály, odlučování částeczek do potravin vytváření kondenzátu nebo nežádoucích plísní na površích, což je v rozporu s požadavkem uvedeným v kapitole I odst. 2 písm. b) přílohy II nařízení – povrch stropu a stěn v prodejní místnosti nebyl takový, aby zabránil odlupování částeczek do potravin, na stropě v části nad nebalenými pekařskými výrobky a chladicí lednicí s potravinami se ze stropu odlučovaly částecčky malby, povrch stěny prostoru nebalených výrobků byl rovněž narušen,

- 4) nezajistila, aby čisticí a dezinfekční prostředky nebyly skladovány v oblastech, ve kterých se manipuluje s potravinami, což je v rozporu s požadavkem uvedeným v kapitole I odst. 10 přílohy II nařízení – v prostorách chodby byly skladovány

přepravky od potravin, nebalené pekařské výrobky v manipulačních přepravech, u těchto přepravek byly v rohovém výklenku uloženy čisticí a dezinfekční prostředky, zapalovač a dřevěné pastičky na škůdce,

5) nezajistila, aby byly všechny předměty, instalace a zařízení, s nimiž přichází potraviny do styku, důkladně očištěny, a je-li to nezbytné, dezinfikovány, což je v rozporu s požadavkem uvedeným v kapitole V odst. 1 písm. a) přílohy II nařízení – v liště chladicího zařízení v části obslužného úseku byly staré ulpělé zbytky potravin, potrhané zbytky červené folie od potravin a mezi pravou stěnou tohoto chladicího zařízení a spodní části v místě, kde byly uloženy masné potraviny, byly zjištěny zbytky potravin,

6) nezajistila, aby byly všechny předměty, instalace a zařízení, s nimiž přichází potraviny do styku, konstruovány takovým způsobem, z takových materiálů a udržovány v takovém pořádku a dobrém stavu, aby riziko kontaminace bylo sníženo na minimum, což je v rozporu s požadavkem uvedeným v kapitole V odst. 1 písm. b) přílohy II nařízení – kovové úložné mřížky a vnitřní plášť lednice, ve které byly skladovány nebalené masné výrobky, balené knedlíky a jiný sortiment potravin určený k prodeji, byly místy bez nátěru a zrezivělé, chladicí zařízení v části obslužného úseku bylo v horní části rezavé s upadávající rzí,

7) nezajistila, aby byly povrchy (včetně povrchů zařízení) v oblastech, kde se manipuluje s potravinami a zejména povrchy přicházející do styku s potravinami, udržovány v bezvadném stavu a snadno čistitelné, což je v rozporu s požadavkem uvedeným v kapitole II odst. 1 písm. f) přílohy II nařízení – povrch prodejních regálů byl místy bez nátěru a zrezivělý,

8) nezajistila, aby byly zavedeny odpovídající postupy pro regulaci škůdců na provozovně, což je v rozporu s požadavkem uvedeným v kapitole IX odst. 4 přílohy II nařízení – pod regálem v prodejní místnosti v části drogistického zboží, u regálu s balenými potravinami byly zjištěny exkrementy od myši, v prodejní místnosti v blízkosti manipulační přepravky byla zjištěna moucha a dále poletující hmyz v prostorách prodejny,

9) nezajistila, aby byly potraviny ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce chráněny proti jakékoli kontaminaci, která by mohla způsobit, že potraviny nebudou vhodné k lidské spotřebě, budou poškozovat zdraví nebo budou kontaminovány takovým způsobem, že by bylo nesmyslné očekávat, že by se mohly v takovém stavu konzumovat, což je v rozporu s požadavkem uvedeným v kapitole IX odst. 3 přílohy II nařízení – v prodejní místnosti byly nealkoholické nápoje skladovány přímo na podlaze bez podložek,

10) nezajistila, aby byly podlahové plochy udržovány v bezvadném stavu a snadno čistitelné, což je v rozporu s požadavkem uvedeným v kapitole II odst. 1 písm. a) přílohy II nařízení – podlahy v prostoru přípravy nacházející se v místnosti za obslužným pultem byly znečištěné usazeným prachem a jinými nečistotami.

2. Žalobkyně s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí, považuje jej za nezákonné, a uloženou sankci neodpovídající výši zavinění. Žalobkyně uvádí následující žalobní body:

- a) nesouhlasí s kontrolním zjištěním stavu věci, s objektivitou a postupem kontrolních pracovníků a kvalifikací kontrolujících osob
 - b) žalovaný, který je zároveň stejný orgán jako orgán kontroly, nedostatečně přezkoumal pravdivostní hodnotu obou stran sporu, nebyla zaručena procesní rovnost
 - c) hodnocení důkazů žalovaným je nedostatečné a neobjektivní
 - d) důkazy ze strany správního orgánu prvního stupně se prováděly na základě represe správního orgánu prvního stupně, jakmile žalobkyně odmítla jednomu kontrolnímu pracovníkovi poskytnout požadovanou úplatu za to, aby kontrola proběhla bez závad
 - e) zjištěný stav neodpovídá skutečnosti a důkazy jsou účelově zmanipulované; fotodokumentace je zdokumentována dle potřeb správního orgánu prvního stupně
 - f) sankce byla stanovena tak, aby byla vyšší než úplata
 - g) žalovaný se vůbec nezabýval námitkami žalobkyně a směřoval k zamítnutí opravného prostředku
 - h) neexistence prevence či revidování kontrolních pracovníků jinými, aby se předcházelo represí ze strany správního orgánu prvního stupně
 - i) žalobkyně nepovažuje zjištění za tak závažná, jak je v protokolech shrnuje správní orgán prvního stupně
 - j) hodnocení důkazů správním orgánem prvního stupně bylo ovlivněno neúspěchem získání finanční úplaty
 - k) žalobkyně dále požaduje, aby soud odstranil nebo snížil sankci
 - l) namítá, že nedošlo k porušení § 17 odst. 11 písm. c) zákona o potravinách, protože v době projednání již toto ustanovení bylo vypuštěno ze zákona
3. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné a odkázal na napadené rozhodnutí. K žalobním námitkám uvedl, že se obsahově jedná o námitky, které žalobce vznesl již v průběhu správního řízení a které byly žalovaným vypořádány v napadeném rozhodnutí. K odborné způsobilosti inspektorů žalovaný uvedl, že výkonem kontroly může být pověřena jakákoli fyzická osoba, bez ohledu na povahu vztahu mezi kontrolním orgánem a kontrolujícím a také bez stanovení požadavků na kvalifikaci. Jednatel žalobce se k protokolu o kontrolních zjištěních na místě kontroly nevyjádřil. Podal si proti jeho obsahu námitky, které byly dne 20. 7. 2017 v plném rozsahu zamítnuty. Co se týče rovnosti stran, zaměňuje žalobce soudní a správní řízení. K hodnocení důkazů žalovaný připomněl, že vyšel z protokolu o kontrole ze dne 8. 6. 2017 a neměl důvod pochybovat o kontrolních zjištěních. Žalobcovy námitky ohledně důvěryhodnosti fotografií jsou pouze účelové a nezakládají se na pravdě. Při určení výměry sankce postupoval správní orgán podle § 37 a násl. zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), pokuta byla vyměřena v rámci zákonem stanoveného rozsahu, přiměřeně k závažnosti zjištěného protiprávního jednání. Tvrzení žalobce o údajném úplatku bylo vyhodnoceno jako stížnost, která byla shledána jako nedůvodná.
4. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že správní orgán I. stupně provedl v provozovně žalobkyně dne 8. 6. 2017 kontrolu, jejímž předmětem bylo dodržování

povinností při uvádění potravin na trh. O kontrolním vstupu probíhajícím dne 8. 6. 2017 od 8:20 do 14:20 hod, byl inspektory vyhotoven protokol č. P074-80495/17, jehož součástí byla mj. i inspektory pořízená fotodokumentace. Protokol i fotodokumentace je podepsána jednatelem žalobce, Mgr. R. P. na každé straně protokolu, z protokolu vyplývá, že výtisk protokolu převzal a na místě se ke kontrolním zjištěním nevyjádřil. Součástí protokolu je poučení o možnosti podat proti kontrolním zjištěním námitky ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole. Zároveň bylo správním orgánem I. stupně vydáno opatření č. P074-80495/17/C ze dne 8. 6. 2017, ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci (dále jen „zákon o SZPI“), kterým bylo žalobkyni uloženo opatření spočívající v zákazu užívání prostor potravinářské provozovny včetně jejího zázemí. Dne 9. 6. 2017 byla provedena kontrola opatření, při níž bylo zjištěno, že byl odstraněn závadný stav, a proto byla provozovna opět otevřena od 9. 6. 2017 od 13:10 hodin, o čemž byl se psán protokol č. P075-80495/17. Žalobce si dne 23. 6. 2017 podal námitky proti obsahu protokolu č. P074-80495/17, které správním orgánem I. stupně zamítnuty dne 20. 7. 2017.

5. Dne 19. 2. 2018 oznámil správní orgán I. stupně zahájení řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle § 17 odst. 2 písm. c) zákona o potravinách. Rozhodnutím ze dne 19. 3. 2018 č. j. SZPI/AF819-7/2018 shledal správní orgán I. stupně žalobkyni vinnou ze spáchání výše vymezených přestupků dle ustanovení § 17 odst. 2 písm. c) zákona o potravinách. Za to jí byla uložena úhrnná pokuta ve výši ve výši 50 000 Kč a dále povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně v zákonné lhůtě odvolání, o němž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.
6. Ve věci se konalo dne 5. 6. 2019 ústní jednání, u kterého účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalobce navrhl doplnit dokazování výsledkem pracovníků provádějících kontrolu.
7. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Krajský soud se nejprve vyjádří k žalobní námitce ad I), podle které měla být žalobkyni pokuta uložena podle neplatného ustanovení § 17 odst. 11 písm. c) zákona o potravinách. Tato námitka je nedůvodná. Předně, žalobkyni byla pokuta uložena za spáchání přestupku podle § 17f písm. c) zákona o potravinách, nikoli § 17 odst. 11 písm. c). V mezidobí od spáchání přestupku do doby rozhodnutí správního orgánu I. stupně došlo pouze k tomu, že nabyl účinnosti zákon o přestupcích. Tato skutečnost však nemá na posouzení věci vliv, a to s ohledem na zásadu vyplývající z čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, tj., že se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější. Tato zásada se aplikuje nejen v oblasti trestního práva, ale i v oblasti správního trestání, k čemuž se vyslovil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 13. 6. 2002, sp. zn. III. ÚS 611/01: *„K základním principům vymezujícím kategorii právního státu, kterým je i Česká republika (srov. čl. 1 Ústavy), patří princip ochrany důvěry občanů v právo a s tím související princip zákazu zpětné účinnosti (retroaktivity) právních norem. Přestože zákaz retroaktivity právních norem je v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod výslovně upraven jen pro oblast trestního práva (podle uvedeného ustanovení trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, a pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější),*

je nutno z čl. 1 Ústavy dovodit působení tohoto zákazu i pro další odvětví práva...“ Podle krajského soudu nová právní úprava obsažená v zákoně o přestupcích pro žalobkyni příznivější není, neboť v zákoně o potravinách i ve znění účinném od 1. 7. 2017 zůstala zachována jak předmětná právní povinnost, jejíhož porušení se žalobkyně měla dopustit, tak její sankcionování, stejně jako druh a výše sankce, kterou je za porušení možné uložit. Za této situace správní orgány v souladu s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod posuzovaly jednání žalobkyně a ukládaly jí trest podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, neboť pozdější úprava není pro žalobkyni příznivější.

9. Pokud se týče dalších žalobních námitek, je nutno konstatovat, že žalobkyně v rámci námitek ad) a) až e) a g) až j) namítá v zásadě stále totéž, pouze jinými slovy, tedy nesprávná a nedostatečná skutková zjištění ze strany správních orgánů obou stupňů. K těmto námitkám je zapotřebí uvést, že žalobkyně nikterak blíže nespecifikuje, v čem konkrétně jsou skutková zjištění nedostatečná či nesprávná. Je nutné zdůraznit, že žalobkyně se ke kontrolním zjištěním při kontrole dle obsahu protokolu nijak nevyjádřila. Nadto, námitky proti obsahu protokolu byly zamítnuty. Pokud se týče nesprávně prováděné fotodokumentace, nelze s touto opět pouze obecně formulovanou námitkou souhlasit. Ve fotodokumentaci založené ve spisovém materiálu jsou zachyceny skutečnosti popsané podrobně v kontrolním protokolu a krajskému soudu není zřejmé, v čem má být pořízená fotodokumentace nesprávná, resp. jak naznačuje žalobkyně zmanipulovaná. Podle krajského soudu se jedná o ryze účelovou námitku ve snaze zvrátit pro žalobkyni nepřiznivé rozhodnutí. Krajský soud zdůrazňuje, že fotodokumentace je jen jedním z podkladů pro rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, nikoliv jediným; k závěru správních orgánů by stačila kontrolní zjištění zaznamenaná do protokolu.
10. Jako účelovou považuje krajský soud také námitku ad f), týkající se výše uložené sankce, která měla být stanovena tak, aby byla vyšší než úplata. Je třeba zdůraznit, že jakékoli protiprávní jednání kontrolních pracovníků nebylo prokázáno; tudíž žalobní námitka nemůže mít žádnou relevanci.
11. Krajský soud má s ohledem na výše uvedené za to, že veškerá správními orgány žalobkyni vytýkaná pochybení byla v řízení prokázána a byly správně aplikovány příslušné právní předpisy, včetně nařízení. Krajský soud s ohledem na shora provedené vypořádání žalobních námitek považoval za zcela nadbytečné doplnit dokazování výsledkem pracovníků provádějících kontrolu, jak navrhovala žalobkyně.
12. Krajský soud nevyhověl návrhu žalobkyně na moderaci pokuty (žalobní bod k) ve smyslu ustanovení § 65 odst. 3 s. ř. s. V případě návrhu na snížení trestu či upuštění od něj musí soud vycházet z důvodů, které správní orgán vedly ke stanovení dané výše trestu; teprve poté může tyto důvody přezkoumat a popřípadě dospět k závěru, že jde o trest zjevně nepřiměřený (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 1. 2005, č. j. 10 Ca 66/2004-32). Vzhledem ke skutečnosti, že podle ustanovení § 17f písm. c) zákona o potravinách a tabákových výrobcích je možné za přestupky, jichž se dopustila žalobkyně, uložit pokutu až do výše 10.000.000 Kč, nelze pokutu ve výši 50.000 Kč považovat za zjevně nepřiměřenou. Žalobkyně v žalobě žádné okolnosti, které by měly soud vést k moderaci pokuty, ohledně své osoby ani jiné okolnosti, jež byly správním orgánem zohledněny při stanovení výše pokuty, neuvedla.
13. Soud tedy uzavírá, že žalovaný i správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem a žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

14. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně v řízení úspěšná nebyla a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 5. června 2019

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu